

Miljöåtgärdsprogram Hallunda gård

2020-05-08 uppdaterat 2022-11-11

Bakgrund

Vid framtagandet av detaljplanen för Hallunda gård, med tillhörande MKB och underliggande naturinventeringar, har ett antal miljöåtgärder identifierats som behövs för att minimera och/eller kompensera för exploateringens negativa påverkan på områdets naturvärden. Detta miljöåtgärdsprogram har tagits fram för att sammanställa dessa åtgärder och minska risken för att de tappas bort under den fortsatta plan- och byggprocessen. Miljöåtgärdsprogrammet är en bilaga till avtalet mellan Botkyrka kommun och Titania AB gällande genomförande av detaljplanen för Hallunda gård.

Åtgärder	Utförande	Motivering	Ansvarig
Värdefulla träd och alléer ska skyddas under byggskedet	Värdefulla träd ska märkas ut och avgränsas innan byggskedet så att de inte riskerar att skadas eller avverkas. Värdefulla träd och alléer är inmäta i samband med en naturvärdesinventering och en trädinventering. Se bilaga X skydd av grönytor och träd	Många av de höga naturvärdena inom planområdet är knutna till äldre värdefulla träd och alléer.	Botkyrka kommun, samhällsbyggnadsförvaltningen
Avverkning av träd ska undvikas under fåglarnas häckningssäsong (1 april-15 juli)	Planera in avverkningarna utanför fåglarnas häckningssäsong.	Vid en fågelinventering i maj 2022 påträffades tio skyddsvärda fågelarter i området varav sju arter bedöms häcka inom planområdet. Enligt Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt förstöra och samla in ägg i naturen och att skada eller förstöra fåglarnas fortplantningsområden.	Botkyrka kommun, samhällsbyggnadsförvaltningen och Titania AB

Åtgärder	Utförande	Motivering	Ansvarig
Blommande träd och buskar ska planteras i bryn och i gräsmarken i norr (Skogsängen)	Lämpliga inhemska arter ska planteras i solexponerade bryn och på andra lämpliga platser. I gräsmarken i norr (Skogsängen) ska en "åkerholme" med blommande träd och buskar planteras.	Förutom att gynna pollinerande insekter, som är viktiga för de planerade odlingarna, kommer det även att gynna områdets insektsätare såsom fladdermöss och fåglar.	Botkyrka kommun, samhällsbyggnadsförvaltningen
Undvik att utföra starkt bullrande byggverksamhet, såsom sprängning och pålning, under fåglarnas häckningssäsong (1 april – 15 juli)	Planera in starkt bullrande byggverksamhet utanför fåglarnas häckningssäsong.	Vid en fågelinventering i maj 2022 påträffades tio skyddsvärda fågelarter i området varav sju arter bedöms häcka inom planområdet. Kraftigt buller kan göra att häckningar avbryts.	Botkyrka kommun, samhällsbyggnadsförvaltningen och Titania AB

Åtgärder	Utförande	Motivering	Ansvarig
<p>Den öppna gräsmarken i planområdets norra del (Skogsängen) ska skötas som en äng, antingen genom bete eller slåtter.</p>	<p>Slåtter kräver tillgång till lämpliga maskiner. Om gräsmarken slåttas bör det slagna gräset tas bort från marken så att en artrikare flora kan utvecklas på sikt.</p> <p>Ett projekt planeras starta under 2023 där kommunen inventerar klippta gräsmarker som är lämpliga att sköta som äng. Denna gräsmark borde kunna tas med i det sammanhanget.</p> <p>För att får eller annan boskap ska kunna beta gräsmarken behöver den stängslas och djuren behöver tillgång till vatten. Djurägare behöver avtalas för betet.</p>	<p>Åtgärden behövs för att gräsmarken fortsatt ska att vara öppen och så att naturvärdena kan bibehållas och utvecklas. Bete eller slåtter medför på sikt en betydligt större artrikedom än konventionellt klippta gräsytor.</p> <p>Åtgärden gynnar områdets flora, insekter och fladdermöss samt annan biologisk mångfald och återkopplar till områdets agrara historia.</p>	<p>Botkyrka kommun, samhällsbyggnadsförvaltningen</p>
<p>De båda dammarna med vattensalamandrar ska stängslas in under byggskedet</p>	<p>Inför byggskedet ska de båda dammarna med vattensalamandrar stängsla in så att vattensalamandrarna inte vandrar ut på byggarbetsplatsen och dödas. Stängslingen ska ske när vattensalamandrarna befinner sig i dammarna dvs slutet av maj-juli. Stängslingen tas bort när byggnationerna i närområdet är klara.</p>	<p>Vattensalamandrar na fortplantar sig i dammar men tillbringar också en del av sin tid på land. Stängslingen ska förhindra dem från att vandra ut på byggarbetsplatsen under augusti-november då de normalt lämnar dammarna.</p>	<p>Botkyrka kommun, samhällsbyggnadsförvaltningen (centrala dammen) och Titania AB (nordöstra dammen)</p>

Åtgärder	Utförande	Motivering	Ansvarig
Grönytor vid de båda dammar där vattensalamanderna leker ska skyddas under byggskedet	Inför byggskedet ska byggstängsel uppföras på ett flertal platser inom planområdet för att skydda naturvärden och parkmark. Grönytorna vid dammarna är en del av det som ska skyddas. Se bilaga X skydd av grönytor och träd	Vattensalamandrar na fortplantar sig i dammar men tillbringar också en del av sin tid på land. För deras rörelse till och från dammarna behöver det finnas oexploaterade grönytor. Detta så att de levande kan ta sig till lämpliga övervintringsplatser i omgivningen.	Botkyrka kommun, samhällsbyggnadsförvaltningen och Titania AB
Ett staket ska uppföras för att avgränsa grönytan norr om restaurangbyggnaden.	Efter byggskedet ska ett staket sätta upp i gränsen mellan restaurangens område och grönytan (allmän plats) norr om restaurangen. Detta för att förhindra att nya barriärer skapas i framtiden för vattensalamandrarernas rörelser till och från dammen. I gestaltungsprogrammet finns illustration av hur staketet ska utföras.	Se ovan.	Titania AB
Den nordöstra salamanderdammen ska göras djupare	Under byggskedet ska den nordöstra dammen grävas djupare med en grävmaskin. Grävningen ska ske då salamandrar inte befinner sig i dammen, dvs mellan november och februari.	Under inventeringen av groddjur noterades att denna damm är grund och riskerar att bli utan vatten under torra vårar och somrar då salamandrar na fortplantar sig.	Titania AB

Åtgärder	Utförande	Motivering	Ansvarig
Den centrala salamanderdammen ska restaureras	Stenmuren intill dammen ska återuppbyggs. Röjning av pilträäd och annan växtlighet vars rötter tränger in i stenmuren. Ett nytt staket sätts upp runt dammen efter byggskedet. Plantering av träd och växter. Det bör vara sparsamt med skuggande växtlighet söder om dammen. Stenmuren bör restaureras under maj till september då de inte övervintrar där.	Stenmurar är bra övervintringsplatser för vattensalamandrar. God solinstrålning på dammen under våren gynnar salamandrarnas fortplantning.	Botkyrka kommun, samhällsbyggnadsförvaltningen
Fladdermus-holkar ska sättas upp på lämpliga ställen inom planområdet.	Innan uppsättning av holkar bör en fladdermusexpert konsulteras om lämpliga platser och holkar.	Det kan lösa bostadsfrågan för en del av områdets fladdermöss	Botkyrka kommun, samhällsbyggnadsförvaltningen
Faunadepåer skapas i skogsmarken inom planområdet	Delar av träd som behöver avverkas i samband med exploateringen ska användas i naturvårdande syfte. Högar av avverkade träddelar, s.k. faunadepåer, ska läggas upp på lämpliga platser i skogsmarken vid Hallunda gård. En naturvårdskunnig person behöver vara med och peka ut platserna.	Död ved gynnar den biologiska mångfalden, särskilt vedlevande insekter. Flera arter av vedlevande insekter hittades i samband med NVI:n. Vattensalamandrar övervintrar ibland under murkna trädstammar.	Botkyrka kommun, samhällsbyggnadsförvaltningen

Sammanställt av

Anders Forsberg
Miljöutredare
Botkyrka kommun